

NOTAT

Til sundhedsordførerne, sundhedsministeren, Sundhedsministeriet og Danske Regioner

PLO's bud på løsning af problemer med stråmandsklinikker i almen praksis

Dato: 28. april 2021

Sagsnr.:

Aktid: 3528909

Hvad er en stråmandsklinik?

En stråmandsklinik er en almenpraksisklinik, hvor en speciallæge i almen medicin erhverver en eller flere klinikker, for så at overlade hele driften af klinikkerne, såvel sundhedsfagligt som administrativt, til en ekstern part uden selv at deltage i lægebetjeningen.

Eksempler på klinikker, som efter PLO's opfattelse er stråmandsklinikker, er vedlagt som bilag.

Hvor udbredte er stråmandsklinikker?

PLO har kendskab til, at der på landsplan aktuelt er 18 klinikker, som passer på PLO's definition af stråmandsklinikker. I disse klinikker betjenes ca. 48.000 borgere¹.

PLO har ikke et komplet overblik over klinikker, der må anses som stråmandsklinikker, så det reelle tal kan være højere. Dertil kommer, at stråmandsklinikker er etableret de seneste år, så tallet må forventes at stige.

Nedenfor ses en oversigt over formodede stråmandsklinikker, fordelt geografisk.

Stråmandsklinikker (klinikker)	
Nordjylland	0
Midtjylland	5
Syddanmark	4
Sjælland	5
Hovedstaden	4
Hele landet	18

Kristianiagade 12
DK-2100 København Ø

Tlf.: 3544 8477
Tlf. (dir.): +45 35 44 84 62
E-mail: plo@DADL.DK
E-mail: dar.plo@DADL.DK
www.plo.dk

¹ Udregning: 18 klinikker med 30 lægekapaciteter x 1.600 patienter (normtal pr. kapacitet) = 48.000 patienter.

Problemet med stråmandsklinikker

I stråmandsklinikker virker ejerlægen ikke reelt, men vil for borgerne via sundhed.dk fremstå som læge i klinikken, da det følger med ejerskabet. Derimod varetager skiftende lægevikarer, sygeplejersker og andet personale, ansat af vikarbureauer med videre, patientbehandlingen.

Forudsætningen for at erhverve en almenpraksisklinik er uddannelse som speciallæge i almen medicin. Formålet med dette er, at ejeren har og kan tage ansvar for den daglige sundhedsfaglige indsats i klinikken. Det gælder også, når behandlingen ydes af andre sundhedspersoner end lægen selv, fx uddannelseslæger eller andre ansatte læger, sygeplejersker, jordemødre med flere.

Når ejerlægen ikke reelt virker i klinikken, kan det få betydning for den sundhedsfaglige indsats og medføre, at ansvaret for den sundhedsfaglige indsats er uklart, ligesom patienterne ikke vil opleve kontinuitet i lægekontakten.

Løsninger – A og evt. B

A

- At ejerlægen forpligtes til at virke i egen almenpraksisklinik. Dette ved at kræve, at ejerlægen har sin hovedbeskæftigelse i klinikken. Lægen kan dog godt have bibeskæftigelse.
- At ejerlægen skal tage ansvar for den sundhedsfaglige indsats i klinikken ved blandt andet at ansætte, og dermed have ledelsesretten over, sundhedspersoner, frem for alt læger. At ejerlægen ansætter, vil også føre til udvikling af kompetencer i form af efteruddannelse – for læger via overenskomst om almen praksis og for ansatte sygeplejersker med videre via lønoverenskomster.

Hermed kan der fortsat benyttes eksterne leverandører/etableres partnerskaber om en stor del af den øvrige klinikdrift, fx lokaler, it, telefonsystem med videre, laboratoriefunktioner, rengøring, bogholderi/regnskab og andre administrative funktioner.

Ændringerne under A kan gennemføres ved en specificering af sundhedsloven eller ved tydeliggørelse af bestemmelser i overenskomst om almen praksis.

B

Adgangen til, at en praktiserende læge kan eje op til seks klinikker (ydernumre), blev indført ved en ændring af sundhedsloven i 2013. PLO var imod denne mulighed, og er det stadig i 2021.

- Af hensyn til ejerlægens mulighed for at leve op til ansvaret for den sundhedsfaglige indsats med videre, jf. A, begrænses ejerskabet af op til seks klinikker geografisk, fx til én region.

- Der sættes en øvre grænse for antallet af kapaciteter, som én læge kan eje under ét ydernummer, idet der bør være en grænse for, hvor mange patienter en enkelt læge kan have det sundhedsfaglige ansvar for.

Ændringerne under B vil umiddelbart skulle gennemføres ved en ændring af sundhedsloven, men kan også delvist gennemføres via ændringer i overenskomst om almen praksis.